

שיעור טלית החייבת בציצית

1 מנחות מ, ב – מא, א

טלית שהקטן מתכסה בו ראשו ורובו והגדול יוצא בה דרך עראי חייבת בציצית. אין הקטן מתכסה בו ראשו ורובו אע"פ שהגדול יוצא בה עראי פטורה. ושיון שלא יביא אפילו אמה על אמה ממקום אחר ובה תכלת ותולה בה.

2 פרי הארץ (מהרי"מ מזרחי) או"ח סי' א

ומדנקט לרבנותא אפיי אמה על אמה אלמא דאמה על אמה הוי שיעורא דטלית, דאי לאו הכי מאי איריא דנקט אמה על אמה ומאי רבותא אשמועי'.

3 שוע"ר סי' ח

ה יש אומרים מדתקנו חז"ל לברך להתעטף בציצית מכלל דהמצוה היא להתעטף דוקא וכל עטיפה שאינה כעטיפת הישמעאלים אינה נקראת עטיפה אלא לבישה ... ולדבריהם טליתות קטנות שלנו שאין בהם עטיפת הראש פטורים מציצית לגמרי.

ו אבל יש אומרים שכל כסות של ד' כנפות אע"פ שאין בה עיטוף חייבת בציצית, שהרי נאמר בתורה על כנפי בגדיהם וכל מלבוש ובגד במשמע, והעיטוף אין לו אפילו רמז בתורה כלל. ומה שתקנו חכמים לברך להתעטף בציצית היינו לפי שהיה מנהגם לעטוף ראשם בטליתם. ואף בימיהם לא היו מתעטפין כעטיפת הישמעאלים, אלא כדרך בני אדם שמתעטפין בכסותם ועוסקין במלאכתם פעם בכיסוי הראש ופעם בגילוי הראש, לכן אף אנחנו אף שאנו מברכין להתעטף בציצית אין אנו צריכין יותר. והלכה כסברא הבי. ומכל מקום כדי לקיים מצות ציצית מן המובחר נכון הדבר להתעטף כעטיפת הישמעאלים בשעת ברכה ויעמוד כך כדי הילוך ד' אמות ובה יוצא אף לסברא הראשונה.

ז וכן יעשה בטליתות קטנים שלנו, אע"פ דקיימא לן דיוצאין בה ידי חובת ציצית אע"פ שאין בהם עיטוף, מכל מקום כדי לצאת לדברי הכל אם רוצה לברך להתעטף בציצית טוב שיניח הטלית קטן על ראשו ורוחב הטלית יהיה לקומתו, שכן הוא דרך העיטוף, ויעמוד כך מעוטף לפחות כדי הילוך ד' אמות, ואח"כ ימשכנו מעל ראשו.

4 שוע"ר סי' טו

ו אין יכול ליקח הכנף כמו שהוא עם ציצית התלויים בה ולתפרה בבגד אחר ואפילו אינו נוטל כנף הבגד לבדו אלא חותך חתיכת בגד גדולה סביב הכנף ותופרה עם הכנף שבה שהציצית תלויה בו בבגד אחר שיש בו ג' כנפות אסור לעשות כן.

ז במה דברים אמורים כשאין בחתיכה ההיא שמביא מבגד אחר שיעור טלית שחייבת בציצית שיתבאר בסי' ט"ז אבל אם יש בה שיעור טלית שחייבת בציצית אין צריך להתיר הציצית ממנה כשיתפרנו בבגד אחר שיש בו כבר ג' ציצית תלויים.

5 שוע"ר סי' טז

א שיעור טלית שחייבת בציצית שיערו חכמים, אם היא גדולה כל כך שקטן שהגיע לכלל חינוך מצות ציצית, דהיינו שהוא בן ט' שנים, שאז הוא מתהלך לבדו בשוק וטליתו עליו, ואין צריך לשמור טליתו שלא יאבד ממנו. ואם הוא מתכסה בה ראשו ורוב אורך גופו ורוב רחבו, וגדול בן י"ג שנים הלובשה אינו מתבייש לצאת בה באקראי לשוק, היא נקראת כסות וחייבת בציצית...

וי"א שאם הקטן בן ט' מתכסה בה ראשו ורובו, אע"פ שאין גדול בן י"ג שנים יוצא בה באקראי לשוק, היא נקראת כסות וחייבת בציצית. והלכה כסברא הראשונה. לכן צריך [ליזהר] שלא לעשות טלית קטן פחות מזה השיעור שנתבאר לפי הסברא הראשונה, ואם רוצה להתלבש בטלית שהיא פחותה מזה השיעור יטיל בה ציצית כדי לחוש לסברא האחרונה, אבל לא יברך עליה.

6 שוע"ר סי' רטו

ב מותר ללמד לתינוק הברכות כתקונן אפילו שלא בזמנן ואע"פ שהם לבטלה בשעת הלימוד, אע"פ שאסור לגדול המתלמד.

7 פסקי הסדור – הלכות ציצית

ורוחב הטלית קטן צריך להיות אמה של תורה, שהיא רוחב כ"ד גודלין מרווחים מאדם בינוני. והאורך שלאחריו מבית הצואר ולמטה צריך להיות גם כן אמה של תורה מרווחת, בכדי שיהיה שם אמה על אמה שלם עד תחלת נקב בית הצואר שמלאחריו. והאורך שמלפניו מסוף נקב בית הצואר עד למטה צריך להיות גם כן אמה של תורה ורוחב אמה. ונמצא כל האורך שתי אמות, לבד מבית הצואר שהוא נקב שיש בו חסרון ואינו עולה למדת שיעור טלית, ובזה מקיים המצוה לדברי הכל.

ובקטנים שהגיעו לחינוך דהיינו מבן שש שנים עד בן י"ג, אפשר להקל ולסמוך על דעת האומרים ששיעור בגד להתחייב בציצית הוא אמה על אמה בלבד.

8 שארית יהודה חיו"ד סי' לו

שהוא ז"ל בודאי הי' בקי בחכמת ההנדסה ותשבורת והי' יודע לשער כמה טיפין כו' ... שיעור הגריס והרביעית והסלע וקומת אדם ותינוק בן ט', שבכל זה שמעתי מפיו הקדוש שאחד באחד יגשו, והעמיק הרחיב בזה בשכל מבעית וחשבונות רבים.

9 אגרות קודש חט"ז אגרת ו'מה

הטלית קטן צריך שיהי' בו שיעור ובאם לאו – הרי זו ברכה לבטלה ... ובעוה"ר רבים מאד ישנם שאין בטלית קטן שלהם השיעור הרצוי וכו'. – וכבר פסקו, בלאו הכי, אשר הלובש טלית גדול – בעת ברכתו עליו יכוון לפטור את הטלית קטן ועל זה סומך אפילו ביש בו שיעור. ומזה מובן, אשר כל אלו שאין בטלית קטן שלם שיעור ודאי ועדיין אין לובשים טלית גדול – ישמעו מהמברך על טלית גדול.

10 ס' המנהגים – חב"ד ע' 3

מברכים על מצות ציצית, כיון שאין בטלית קטן שלנו שיעור עיטוף.

11 ס' המנהגים – חב"ד ע' 87

ומיום הגזיזה והנחת פיאות הראש נהגו להדר להרגיל את התינוק בענין נשיאת טלית קטן.